

OSNOVNA ŠKOLA VJENCESLAVA NOVAKA
ZAGREB, VILE VELEBITA 15 A

ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE
DJELATNOSTI U ŠKOLI

Zagreb, 2009.godina

Na temelju članka 58. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN br. 87/08) i članka 170. Statuta Osnovne škole Vjenceslava Novaka, Zagreb Vile Velebita 15 a, Školski odbor na svojoj sjednici održanoj dana _07.04._ 2009. godine donio

E T I Č K I K O D E K S

UČITELJSKA PRISEGA

„Obavljat ću svoju obvezu savjesno i ponosno.

Moji će učenici biti, ne samo učenici, nego i djeca, i nikada neću zaboraviti da za njihovu sudbinu i sam snosim dio odgovornosti.

Svim ću mogućim raspoloživim sredstvima čuvati čast učiteljskog poziva. Moje kolege bit će uvijek moji prijatelji. U suradnji s njima nastojat ću stalno usavršavati putove kojim škola ide, u smislu učinkovitog priznavanja svima prava na odgoj i socijalnu pravednost u obrazovanju.

Ovo svečano obećanje dajem potpuno slobodno i časno.“

(UNESCO, 1966.)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti

(u nastavku : Etički kodeks) Osnovne škole Vjenceslava Novaka

(u nastavku : Škola), određuje etičnost kao skup načela, prava i postupaka, kojim se uređuju ljudski i profesionalni odnosi nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti između samih sebe, njihov odnos prema učenicima, prema roditeljima učenika, prema izvršavanju svojih radnih obveza.

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge radnike i ostale osobe koje nisu radnici Škole, a sudjeluju u radu i djelovanju Škole.

Članak 2.

Nositelji odgojno – obrazovne djelatnosti u smislu članka 1. ovog Etičkog kodeksa su: učitelji, stručni suradnici i ravnatelj te svi vanjski suradnici koji povremeno sudjeluju u ostvarivanju godišnjeg plana i programa rada škole i školskog kurikulumu (u nastavku: učitelji).

Članak 3.

Temeljne vrijednosti koje promiče ovaj Etički kodeks su: osobno poštenje, izvrsnost i sloboda u ostvarivanju poslova i zadaća utvrđenih ugovorom o radu, međusobno uvažavanje ljudskog dostojanstva, odnos prema nastavi, odnos prema učenicima i njihovim roditeljima, kolegama, drugim djelatnicima škole te odnos prema sredini u kojoj djeluju.

Članak 4.

Svrha Etičkog kodeksa je utvrditi očekivane odnose temeljene na odgovornosti i profesionalnom poštenju, a ne izriječkom navoditi što nije dopušteno.

Etičkim se kodeksom ne ograničava ljudska, intelektualna i profesionalna sloboda učitelja, već se naglašava vrijednost i značaj civiliziranog međusobnog odnosa kao i odnosa prema učenicima i njihovim roditeljima te ostalim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa.

Članak 5.

Osobe obuhvaćene Etičkim kodeksom dužne su svoj odgojno-obrazovni i drugi rad u Školi izvoditi u skladu s najvišim etičkim standardima i općim moralnim normama učiteljske profesije.

Pod općim moralnim normama učiteljske profesije podrazumijeva se: poznavanje specifičnosti i važnosti učiteljske djelatnosti i svih obveza koje iz toga proistječu, od načina ponašanja u školi i izvan nje do posjedovanja kompetencija iz područja struke, pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih znanja, informatičke pismenosti te osobina ličnosti, kao što su: samodisciplina, strpljivost, razumijevanje, empatičnost, dosljednost, pravičnost i dr.

Članak 6.

Učitelji su obvezni poučavanje temeljiti na suodnosima i integraciji, uz učioničku nastavu koristiti i izvanškolske oblike učenja i poučavanja (istraživački rad, projektna nastava, terenska nastava), te primjenjivati suvremene didaktičko-metodičke nastavne strategije.

Kroz nastavu učitelji trebaju promicati humane vrijednosti i suvremena znanstvena postignuća, stalno se stručno usavršavati i kvalitetno se pripremati za rad koristeći primarne i sekundarne izvore znanja i suvremenu nastavnu tehnologiju.

Članak 7.

U nastavnom radu nije dopušteno promicati stranačke stavove.

Članak 8.

U odnosu prema učenicima učitelji moraju uvažavati njihova prava, kao što su:

- pravo na obaviještenost o svim pitanjima koja se odnose na učenika;
- pravo na savjet i pomoć u rješavanju problema sukladno najboljem interesu učenika;
- pravo na uvažavanje mišljenja učenika;
- pravo na pritužbu učiteljima, stručnim suradnicima, ravnatelju i školskom odboru;
- pravo na predlaganje poboljšanja odgojno-obrazovnog rada.

Učitelji su dužni posebno skrbiti o učenicima s posebnim potrebama: darovitima i učenicima s teškoćama u razvoju.

Članak 9.

Učitelji su dužni u odnosu prema učenicima promicati ljudska prava, biti pravedni u ocjenjivanju, objektivno i stručno vrednovati njihove aktivnosti, poštovati njihovu osobnost, uvažavati i poticati njihovo kritičko i argumentirano mišljenje, voditi brigu o njihovom intelektualnom i moralnom razvoju, čuvati njihovo dostojanstvo i pomagati im u svim njihovim potrebama.

Članak 10.

U odnosu prema kolegama valja promicati korektne suradničke odnose, inovativnost, timski rad, razmjenu iskustava s djecom, davati potporu mlađima i neiskusnim kolegama, stvarati u školi ugodno i prijateljsko ozračje te stalno čuvati čast učiteljskog poziva.

Svi učitelji i stručni suradnici dužni su poštivati međusobno dostojanstvo i odnositi se civilizirano i bez predrasuda i diskriminacije.

Članak 11.

U odnosu prema roditeljima učenika, učitelji trebaju uvijek biti spremni saslušati njihove probleme u svezi s njihovim djetetom, u svezi s možebitnim primjedbama na rad u školi, raspored sati, nekorektan odnos učitelja prema djetetu, organizaciji izvanškolske i terenske nastave i sl.

Učitelji su dužni roditeljima dati pravu i punu informaciju i odgovor na njihova pitanja na način da pri tome ne povrijede ni roditelja ni učenika, pa i kad roditelj postupi na neprimjeren način.

Ako roditelj neprimjerenom postupi učitelj je dužan izvijestiti ravnatelja škole koji će obaviti razgovor sa roditeljem.

Članak 12.

U odnosu prema sredini u kojoj škola djeluje, učitelji su dužni ponašati se odgovorno i profesionalno.

Članak 13.

Pod odgovornim i profesionalnim ponašanjem iz članka 12. podrazumijeva se:

- uvažavanje i poštivanje nacionalne, vjerske i kulturne različitosti suradnika i drugih osoba te zajedničko promicanje humanih odnosa i demokratskih načela;
- istinito iznošenje činjenica o školi i njenim rezultatima;
- promicanje nenasilnog rješavanja problema na svim razinama rada i djelovanja;
- razvijanje pozitivnog odnosa prema profesiji učitelja;
- dolaziti uredan i primjerenom odjeven na posao sukladno zahtjevima profesije;
- savjesno se odnositi prema školskoj imovini.

Članak 14.

Zbog izbjegavanja nepotizma, u školi valja izbjegavati zapošljavanje osoba za koje, zbog rodbinskih ili bliskih odnosa s osobama koje bi im bile izravno nadređene, može procijeniti postojanje sukoba interesa.

Članak 15.

O kršenju odredaba ovog Etičkog kodeksa odlučuje etičko Povjerenstvo (u nastavku: Povjerenstvo).

Povjerenstvo imenuje Učiteljsko vijeće iz reda učitelja i stručnih suradnika, uz predstavnika Vijeća učenika na prijedlog ravnatelja škole.

Povjerenstvo se sastoji od predsjednika i četiri člana.

Jedan član Povjerenstva je predstavnik učenika kojeg imenuje Vijeće učenika.

Mandat Povjerenstva traje četiri godine od dana imenovanja. Predsjednika Povjerenstva biraju članovi između sebe iz reda učitelja.

Članak 16.

O pokretanju postupka odlučuje Povjerenstvo na temelju vlastite ili na inicijativu učitelja, stručnih suradnika, ravnatelja, sindikata, drugih radnika ili učenika te drugih osoba koje smatraju da su prekršene odredbe ovog Etičkog kodeksa.

Članak 17.

Ako Povjerenstvo utvrdi da su prekršene odredbe Etičkog kodeksa, izdaje o tome pisano priopćenje i obavještava ravnatelja škole.

Ako je povredom ovog Etičkog kodeksa, došlo do povrede zakona, drugog propisa, Statuta ili općeg akta škole, ravnatelj je dužan u roku od osam dana od dostave pisanog priopćenja iz stavka 1. ovog članka pokrenuti postupak prema nadležnim tijelima.

POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM

Zahtjev za davanjem mišljenja

Članak 18.

Postupak pred etičkim povjerenstvom Škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti ravnatelj škole, Učiteljsko vijeće, sindikat, radničko vijeće, školski odbor i druga tijela škole.

Ako se zahtjev za davanjem mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, inicijator se može obratiti učiteljskom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom.

Članak 19.

Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen, i mora točno i precizno opisati slijedeće:

- 1) načelno pitanje o kojem je riječ,
- 2) konkretne okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanje za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Uz zahtjev mogu se podnijeti relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 20.

U povodu zahtjeva iz čl.19. predsjednik etičkog povjerenstva Škole saziva sastanak povjerenstva u roku 30 dana od primitka zahtjeva.

Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.

Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom se radniku mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente.

U ime povjerenstva razjašnjenja iz st 2. može zatražiti predsjednik povjerenstva, bez potrebe da prethodno o tome sazove sastanak povjerenstva.

Članak 21.

Na sastanku povjerenstva članovi povjerenstva raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja koje će dati te određuju člana povjerenstva koji će na temelju rasprave sastaviti pisani nacrt mišljenja.

Članak 22.

Etičko povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba.

Članak 23.

Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svome mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.

Članak 24.

Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je svoje mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no ovlašteno je mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Mišljenje

Članak 25.

Temeljem zahtjeva i drugih primljenih podataka etičko povjerenstvo Škole donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva.

Članak 26.

Pri donošenju mišljenja, svi članovi povjerenstva nastoje postići konsenzus.

Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova povjerenstva.

Članak 27.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ako je povjerenstvo bilo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 60 dana od primitka zahtjeva.

Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.

Članak 28.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:

- 1) opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo;
- 2) navode o načelima i pravilima etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir;
- 3) stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne;
- 4) razloge za mišljenje povjerenstva;
- 5) podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

Članka 29.

Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može dopunski sadržavati i:

- a) ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem;
- b) stajalište povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda kodeksa u budućnosti ne dolazi.

Članak 30.

Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva.

Članak 31.

Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva o tome je dužan u roku iz st. 3. obavijestiti podnositelja zahtjeva te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

Javnost rada

Članak 32.

Sjednice Etičkog povjerenstva su javne. Radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga Etičko povjerenstvo može isključiti javnost sa sjednice, u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Mišljenje etičkog povjerenstva je javno. Etičko povjerenstvo određuje način i mjesto njihova sustavnog objavljivanja. Radi zaštite prava na privatnost, pri objavljivanju mišljenje se može skratiti ili se iz njega mogu ukloniti osobni podaci o osobama koje se u njemu spominju.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 33.

Etičko Povjerenstvo imenovat će Učiteljsko vijeće u roku tri mjeseca od stupanja na snagu Etičkoga kodeksa.

Etički kodeks ističe se na vidnom mjestu u školi te na Web stranici škole.

Članak 34.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči škole.

Klasa: 003-06/09-01/ 10

Urbroj: 251-135-01-1

Zagreb, ___07.04.2009.godina___

Ravnatelj škole

Predsjednik školskog odbora

Žarko Ćorić, prof.

Marija Sušac

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči ___08.04.____i stupio je na snagu dana_____16.04.2009._____.